

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/218

KARAR NO : 1984/285

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13.maddesinde öngörülen süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Aydoğan Taştanoğlu ve arkadaşları.

O L A Y : 9.8.1978 gecesi saat 24.00 sıralarında Yozgat Töb-Der Binasının kapısı önünde beyaz beze sarılı bir paketin bulunduğu inbar edilmesi üzerine alarma geçen emniyet kuvvetlerinin binanın kapısı önüne geldiklerinde beze sarılı paketin ve Töb-Der binasının yukarı kısmına doğru bir şahsın kaçmakta olduğunu gördüğü, ihtar üzerine aşağıya çağırıldığında Yozgat Meslek Yüksek Okulunda öğrenci Aydoğan Taştanoğlu'nun olduğunu anlaşıldığı, paket tetkik edildiğinde fitili henüz yanmamış bulunan dinamit paketi olduğunu anlaşıldığı, bu paketin sanığa Yozgat Ülkücü Derneği 2.Başkanı olan Sadri Özaslan vasıtasıyla Yaşar Ayerdem tarafından verildiği ve kendisine Töb-Der binasının kapısına konmasının istendiği, ne şekilde ateşleneceğinin de tarif edildiği, sanık Orhan Sezer'in Ülkücü Gençlik Derneğinde çaycı olup dinamiti Töb-Der binası kapısı önüne koyması için Aydoğan Taştanoğlu'na telkinde bulunup onu azmettirdiği, Sadri Özaslan, İhsan Ersoy ve Abdülkadir Beran'ın Yozgat İl Merkezinde Ülkücü Gençlik Derneğinde müteşebbis heyeti olarak görev ifa ettikleri, üç ay önce bu derneği kurup yönetmeye başladıkları, dernek içerisinde ülkücü gençlere teorik ve pratik silah dersleri vermek suretiyle 1630 sayılı Dernekler Yasası'na aykırı davranışta buldukları iddiaları ile Yozgat C.Savcılığınca eylemlerine uymayan TCK.nun 372.maddesi aracılığı ile 369.,411.,264/5.,6136 sayılı yasanın değişik ek maddesi,1. ve 2.,64/2.,65/2.,141/2. ve 1630 sayılı Yasa'nın 45.maddesi uyarınca cezalandırılmaları ve anılan derneğin faaliyetten alıkonulması istemiyle kamu davası açılmıştır.

Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi:14.5.1979 günü,Esas 1978/13,Karar 1979/64 sayı ile; atılı suçun,siyasal görüş ayrılığı ve ideolojik amaçla işlenmiş bulunduğu,ve sıkıyönetim kapsamı içinde bulunduğu gerekçesi ile dava dosyası 22.1.1979 günlü ara kararı ile Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesine gönderilmiştir.Sıkıyönetim Askeri Savcılığından alınan 5.3.1979 günlü,1979/584 sayılı yazada davanın orada görülmeye başlanmış bulunmasının anlaşılması üzerine anılan mahkemece görevsizlik kararı verilmiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi:Sanıklardan Sadri Öz-aslan,İhsan Ersoy ve Abdülkadir Baran'ın beraatlerine,diğer sanıklar Orhan Sezer,Aydo-ğan Taştanoğlu ve Yaşar Ayerdem'in cezalandırılmalarına karar vererek davayı sonuçlan-dırmış,sanıklar müdafilerinin temyiz istemi üzerine konuyu inceleyen Askeri Yargıtay 3.Dairesi,sanıkların suç tarihi itibariyle Yozgat Ülkücü Gençlik Derneğinin yönetici ve üyelerinden olup olmadığı,bu derneğin herhangi bir siyasi partinin yan kuruluşu ve-ya herhangi bir siyasi parti ile ilişkili bulunup bulunmadığının,ayrıca araştırılması ve bunun sonucuna uygun görev konusunda bir karar verilmesi gerektiğinden yeniden de-ğerlendirme yapılması için hükmün söz konusu yönden resen bozulmasına karar vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi:12.11.1981 günü,1981/179-1170 sayı ile,sanıklara atılı suçların 1402 sayılı yasa'nın 2301 sayılı yasa ile değişik 13/a maddesindeki süre dışında işlendiği,ayrıca sanıkların 2310 sayılı Kanuna göre de suç tarihinde Ülkücü Gençlik Derneğinin yönetici ve üyeleri olmadıkları,dolayı-sıyla derneğin herhangi bir siyasi partinin yan kuruluşu veya ilişkisinin saptanamadığı gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece,Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi ile Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş,dosya Ankara Sıkıyönetim Ko-mutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 16.3.1982 günlü,1981/179 Esas sayılı yazısı ile Uyuşmaz-lık Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü;Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy,Necati Karakış,Osman Kayacan ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 21.5.1984 günlü toplantıda,geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosya-daki belgeler okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Dur-muş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu-nun adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç,tüm yurdu kapsamına alarak 12.9.1980 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç ay-dan daha önce,9.8.1978'de işlenmiştir.

Dosya içeriğinde yer alan sanık ve tanık anlatımlarından olayın siyasal ve ide-olojik amaçlı olduğu ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu be-lirlenmektedir.Ancak suçun,1402 sayılı yasanın değişik 13/a maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesi,dosya dizi:349'da yer alan Yozgat Emniyet Müdürlüğüne ait 23.10.1981

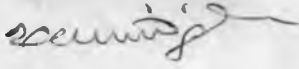
günlü,76 sayılı yazıdan;sanıkların suç tarihinde Yozgat Ülkücü Gençlik Derneği'nin üyeleri olmadıklarının anlaşılması karşısında,gerek 1402 sayılı yasa'nın 13/b maddesi,gerçekse bu yasaya 2310 sayılı yasa ile eklenen ek-1.maddesindeki koşulların gerçekleşmesi nedenleriyle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle,Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi'nin 14.5.1979 günlü,1978/131-1979/64 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,21.5.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

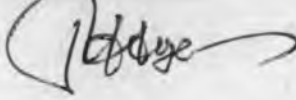
Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

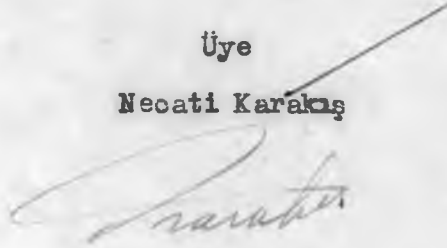
Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakaş

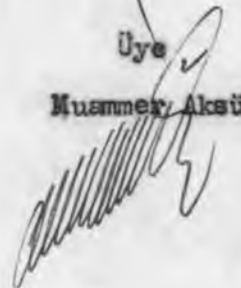
Üye

Osman Kayacan

Üye

Muammer Aksüt

D/E

